XII. évfolyam. Celldömölk, 1916. december 3. 49. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel. Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona. Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő: DIENSTBIER SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dienstbier Sándor könyvnyomdája Celldömölkön. Ide intézendő a lapot illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzküldemények.

A nyomor joga.

A béke idején, amikor a dolgozni akaró igyekezet megtalálja a lehetőséget arra, hogy a munkaalkalmak szorgos, becsületes és élelmes megragadásával csikarja ki a maga mindennapi kenyerét, könnyező szemü alázattal hivja fel a nyomoruság és az elesettség a jótékonyság fillért adó kegyességét. A béke idején, mikor minden cselekvő energia a szabályosan mozgóforgalom piacán keresi fel és találja meg az ő képességei és hajlandóságainak megfelelő gazdasági érvényesülési területet, természetszerüleg sokkal kevesebben vannak azok, akik teljesen hibájukon kivül a végzet kegyetlen kinjától sujtva jutnak az inségességnek egész a könyöradományra szoruló helyzetébe, mint most, mikor a polgári munkára legképesebb eleven erő hagyja el a legfőbb hadur parancsára az édes tüzhelyet, hogy a nemzeti becsületnek egész a martiromságig váljék védelmezőjévé. Most tehát igen sokan vannak olyanok, akiknek a haza földjén hagyott, gyenge, munkára képtelen hozzátartozói a gazdagabbak, a nagyobb bőségben élők felé tekintenek esdő szemekkel és kérik a gyámolitást. A gazdagoknak pedig nincs joguk közömbösen forditani el fejüket a nemes és legszentebb eszme gazdasági vértanuitól, ma fel van függesztve legalább is erkölcsileg a vagyon felett való korlátlan rendelkezési jog, mert az egész magyar mindenség egy szent testvéri cooperacióban vivja a nagy létharcot és ennek a létharcnak éppen olyan fazisa a társadalmi nyomornak, mint az orosz tulerőnek leküzdése.

Ha tehát most a bőség házánál gyüjtőpersely formájában szerény és udvarias kérő szavakkal jelentkezik a jóság kiküldöttje, akkor azt valójában az erkölcs végrehajtójának kell tekinteni, aki a tisztesség, a társadalmi testvériség és a hazafiság nevében lefoglalja a boldogok és gazdagoktól azt a felesleget, melyel a vagyon, a szerencse, a siker, az elesetteknek, a letiportnak, a didergőknek, a háboru viharától agyon zilálltaknak tartozik. A nyomoruság, amelyet a frontra hivott polgári, existenciáját feladó családfő hiánya idézett elő — már pedig a mai jótékonyság kizárólag ezek számára nyujtja. felénk a gyüjtőperselyt — a legkomolyabb és erkölcsösebb és lelkünkben a legszigorubban nyilvántartott adóssé ami az aktiv gazdasági erőt terhel, azokkal szemben, akiknek gazdasági mérlegét a háboru vésze passióvá tette. Ha tehát alázatos szóval kérünk ma a gazdagoktól a szegénynek, e mögött az udvariasság mögött szigoru, komoly erkölcsi parancs rejtőzik, amelynek egész haragja zudul azok ellen, akik a maguk undoritó, sóvár irigységével gyüjtik sóváran és zárják fiókok mélyébe a pénzt, amit a háboru vérzivatarában egész szárazon a föld odujába bujva, veszély nélkül szereztek, amig más testvérük inséges, nyomorult lett a hazáért.

Hány gyermek halt meg Segesvárott? Mailath Gusztáv gróf erdélyi püspök legutóbbi főrendiházi beszédében előadta, hogy a segesvari plébános jelentése szerint tömegsirokat kellett ásatni annak a sok gyermeknek, akiket az erdélyi lakosság egy része menekülése alatt már Segesvárott eltemetett. Ezzel az előadással szemben a Budapesti Tudósító hivatalos adatok alapján illetékesen megállapitja, hogy a menekülés szomoru időszaka alatt szeptember 13 ától szeptember 26 ig Segesvárott összesen négy gyermeket temettek el.

TARCA.

November.

»Ugy-e most tudtok itt jajgatni, siránkozni, de amikor még élt a három testvérem és négyen kinlódtunk nyomorogva, egyiketek se jött hozzánk siránkozás helyett segiteni istápolni bennünket.«

A fenti panaszos vád annak a 13 éves kis leánynak ajkairól hangzott el, aki Torontáludvar községben 3 kis testvérét gyilkolta, meg.

»A kis leány édes atyja, mint réti csősz tengette életét. Hivatásánál fogva a háztól állandóan távol volt és nagy ritkán jöhetett néhány órára haza. Igy feleségének halála után a 13 éves legidősebb leány fejletlen, gyenge vállain nyugodott az egész háztartásnak gondja, 11 éves hugának, 9 éves öccsének és különösen az egy és fél éves csecsemőnek nevelése, gondozása, ápolása. S a 13 éves kis leány, aki főzött, mosott, varrt, kenyeret dagasztott, csinálta mindezt mindaddig, amig csak birta, s mig a háboru által hatványozott s már a nyomoruságba menő gondok alatt gyenge vállai összeroppantak.

Nem tudott kis testvérein másképen segiteni, mint hogy a lassu éhhalál helyett egyszerre végzett velük, mikor a patakba dobta őket, ahová maga is utánuk akart ugrani, mikor eszébe jutott beteg édes atyja és ez visszatartotta őt az életnek.« (Temesvári Hirlap, október 24.)

Az anyátlan pásztorleány kálváriáján és az ősz borongós hangulatán át fokozottan sötét szinekben szól hozzánk az idei november és ezzel a halottak napja küszöbén, amikor az általános nyomoruság közepette sokaknak még az is külön fájdalmat okoz, hogy a hatóság a sirok kivilágitását betiltotta.

Pedig mintha a kis leány szomoru tragédiájában visszatükröződő nyomor és a sirok kivilágitásának elmaradása között némi összetartozást tudnánk kimutatni.

Halottak napján az elköltözött, a földi szenvedéstől immár megvált szeretteink emlékének adózva, hányszor surran át lelkünkön az a fájó gondolat, hogy bár az elhunyt életében ezt vagy azt abbanhagyjuk volnat vagy ezt vagy azt vele szemben megtettük volna.

Mit adnánk sokszor azért, ha ezeket a lelkiismereti furdalásokat el tudnánk tüntetni azzal, hogy a drága halott feltámadna s vele szemben jóvá tudnánk tenni az elmulasztottakat.

Sajnos, ez az in integrum restitutio lehetetlen, de ezeknek a gondolatoknak révén talán óvatosabbak leszünk az élőkkel szemben és teszünk ott, ahol még tehetünk és nem vétünk ott, ahol a kisértés arra megvan.

Az a sok virágdisz, az a sok égő gyertya, amit a szegény elhunytak emlékének adózunk, mind-mind mennyi pénzbe kerül. Ha a hatóság tilalma alapján ezeket az összegeket nem tehetjük le a kegyelet oltárára

Kemenesaljai Közg. Hitelbank
Czelldömölkön

jegyzéseket elfogad az V-ik hadikölcsönre

A legelőnyösebb feltételek.

Hivatalos aláirási hely.

Jegyzési határidő 1916. december 22.

Bővebb felvilágositással szivesen szolgál az intézet

Nincs petroleum-hiány

ha a villamos világitást bevezetteti.

Előreláthatólag a petroleum beszerzése ezután is nehézségekbe ütközik és könnyen megeshetik, hogy a közönség petroleum-szükségletét nem birja beszerezni, miért is ajánlatos

a villamos világitás,

mely a petroleum- és gyertyavilágitásnál olcsóbb, tisztább, egészségesebb.

Világitási berendezéseket jutányos áron készitünk — részletfizetésre is.

Költségvetéssel és esetleges felvilágositással készséggel díjtalanul szolgálunk.

Celldömölk-nagyközség Elektromos Műve
Ganz-féle Villamossági R. T. Üzemvezetősége.

Felhivás!

A Kemenesaljai Önsegélyző Hitelszövetkezet Celldömölkön

f. évi november hóban nyitja meg

VI. (3 éves) évtársulatát.

Egy üzletrész 50 fillér.

Kölcsönöket nyujt **olcsó kamatláb mellett** bélyegmentes kötelezvényre, mely kölcsönök a heti befizetésekkel törlesztődnek. — Minden üzletresz után 50 fillér belratasi dij fizetendő egyszeramindenkorra.

Üzletrészek a

Kemenesaljai Közgazdasági Hitelbank Részvénytársaság

Celldömölk üzlethelyiségében, az üzleti órákban jegyezhetők.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Községi pásztor kerestetik.

Celldömölk nagyközség 1917. évi január hó 1.-vel

községi pásztort keres.

Aki ezt az állást elnyerni óhajtja, forduljon közvetlenül a községbiróhoz, aki a javadalmazásra nézve is bővebb felvilágositast ad.

1 darab

vaskályha

olcsón eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

Keresek megvételre egy

pianinót.

Cim a kiadóhivatalban.

Nyomatta és kiadja: Dinkgreve Nándor Celldömölk.

Grand Hotel

ESPLANADE

nagyszálloda **BUDAPEST,** Zsigmond-u. 38—40. szemben a „Lukács-fürdővel."

Közlekedés percenként minden irányban. Megállóhely.

Hónapos szobák egy személyre 120 koronától feljebb. Gőzfütés, hideg- és melegviz. Gyönyörü kilátás a Rózsadombra, ózondus levegő. Rendkivül csendes, nyugalmas, elsőrendü szálloda és berendezés. Uj vezetőség. Átutazó vendégeknek naponként 4 koronától feljebb.

Bokros Károly és Géza.

XII. évfolyam. Celldömölk 1916. december 3. 49. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DEMETRIUS SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bisinger Fülöp könyvnyomdája Celldömölkön ide intézendő a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemű pénzilletékek.

A nyomor joga.

A béke idején, amikor a dolgozni akaró igyekezet megtalálja a lehetőséget arra, hogy a munkaalkalmak szorgos, becsületes és élelmes megragadásával csikarja ki a maga mindennapi kenyerét, könnyező szemü alázattal hivja fel a nyomoruság és az elesettség a jótékonyság fillért adó kegyességét. A béke idején, mikor minden cselekvő energia a szabályosan mozgóforgalom piacán keresi fel és találja meg az ő képességei és hajlandóságainak megfelelő gazdasági érvényesülési területet, természetszerüleg sokkal kevesebben vannak azok, akik teljesen hibájukon kivül a végzet kegyetlen kinjától sujtva jutnak az inségességnek egész a könyöradományra szoruló helyzetébe, mint most, mikor a polgári munkára legképesebb eleven erő hagyja el a legfőbb hadur parancsára az édes tüzhelyet, hogy a nemzeti becsületnek egész a martiromságig váljék védelmezőjévé. Most tehát igen sokan vannak olyanok, akiknek a haza földjén hagyott, gyenge, munkára képtelen hozzátartozói a gazdagabbak, a nagyobb bőségben élők felé tekintenek esdő szemekkel és kérik a gyámolitást. A gazdagoknak pedig nincs joguk közömbösen forditani el fejüket a nemes és legszentebb eszme gazdasági vértanuitól, ma fel van függesztve legalább is erkölcsileg a vagyon felett való korlátlan rendelkezési jog, mert az egész magyar mindenség egy szent testvéri cooperacióban vivja a nagy létharcot és ennek a létharcnak éppen olyan fazisa a társadalmi nyomornak, mint az orosz tulerőnek leküzdése.

Ha tehát most a bőség házánál gyüjtőpersely formájában szerény és udvarias kérő szavakkal jelentkezik a jóság kiküldöttje, akkor azt valójában az erkölcs végrehajtójának kell tekinteni, aki a tisztesség, a társadalmi testvériség és a hazafiság nevében lefoglalja a boldogok és gazdagoktól azt a felesleget, melliyel a vagyon, a szerencse, a siker, az elesetteknek, a letiportnak, a didergőknek, a háboru viharától agyon zilálltaknak tartozik. A nyomoruság, amelyet a frontra hivott polgári, existenciáját feladó családfő hiánya idézett elő — már pedig a mai jótékonyság kizárólag ezek számára nyujtja felénk a gyüjtőperselyt — a legkomolyabb és erkölcsösebb és lelkünkben a legszigorúbban nyilvántartott adóssé ami az aktiv gazdasági erőt terhel, azokkal szemben, akiknek gazdasági mérlegét a háboru vésze passióvá tette. Ha tehát alázatos szóval kérünk ma a gazdagoktól a szegénynek, e mögött az udvariasság mögött szigoru, komoly erkölcsi parancs rejtőzik, amelynek egész haragja zudul azok ellen, akik a maguk undoritó, sóvár irigységével gyüjtik sóváran és zárják fiókok mélyébe a pénzt, amit a háboru vérzivatarában egész szárazon a föld odujába bujva, veszély nélkül szereztek, amig más testvérük inséges, nyomorult lett a hazáért.

Hány gyermek halt meg Segesvárott?

Mailath Gusztáv-gróf erdélyi püspök legutóbbi főrendiházi beszédében előadta, hogy a segesvári plébános jelentése szerint tömegsirokat kellett ásatni annak a sok gyermeknek, akiket az erdélyi lakosság egy része menekülése alatt már Segesvárott eltemetett. Ezzel az előadással szemben a Budapesti Tudósító hivatalos adatok alapján illetékesen megállapitja, hogy a menekülés szomoru időszaka alatt szeptember 13 ától szeptember 26 ig Segesvárott összesen négy gyermeket temettek el.

TARCA.

November.

»Ugy-e most tudtok itt jajgatni, siránkozni, de amikor még élt a három testvérem és négyen kinlódtunk nyomorogva, egyiketek se jött hozzánk siránkozás helyett segiteni istápolni bennünket.«

A fenti panaszos vád annak a 13 éves kis leánynak ajkairól hangzott el, aki Torontáludvar községben 3 kis testvérét gyilkolta, meg.

»A kis leány édes atyja, mint réti csősz tengette életét. Hivatásánál fogva a háztól állandóan távol volt és nagy ritkán jöhetett néhány órára haza. Igy feleségének halála után a 13 éves legidősebb leány fejletlen, gyenge vállain nyugodott az egész háztartásnak gondja, 11 éves hugának, 9 éves öccsének és különösen az egy és fél éves csecsemőnek nevelése, gondozása, ápolása. S a 13 éves kis leány, aki főzött, mosott, varrt, kenyeret dagasztott, csinálta mindezt mindaddig, amig csak birta, s mig a háboru által hatványozott s már a nyomoruságba menő gondok alatt gyenge vállai összeroppantak.

Nem tudott kis testvérein másképen segiteni, mint hogy a lassu éhhalál helyett egyszerre végzett velük, mikor a patakba dobta, őket, ahová maga is utánuk akart ugrani, mikor eszébe jutott beteg édes atyja és ez visszatartotta őt az életnek.« (Temesvári Hirlap, október 24.)

Az anyátlan pásztorleány kálváriáján és az ősz borongós hangulatán át fokozottan sötét szinekben szól hozzánk az idei november és ezzel a halottak napja küszöbén, amikor az általános nyomoruság közepette sokaknak még az is külön fájdalmat okoz, hogy a hatóság a sirok kivilágitását betiltotta.

Pedig mintha a kis leány szomoru tragédiájában visszatükröződő nyomor és a sirok kivilágitásának elmaradása között némi összetartozást tudnánk kimutatni.

Halottak napján az elköltözött, a földi szenvedéstől immár megvált szeretteink emlékének adózva, hányszor surran át lelkünkön az a fájó gondolat, hogy bár az elhunyt életében ezt vagy azt abbanhagytuk volnat vagy ezt vagy azt vele szemben megtettük volna.

Mit adnánk sokszor azért, ha ezeket a lelkiismereti furdalásokat el tudnánk tüntetni azzal, hogy a drága halott feltámadna s vele szemben jóvá tudnánk tenni az elmulasztottakat.

Sajnos, ez az in integrum restitutio lehetetlen, de ezeknek a gondolatoknak révén talán óvatosabbak leszünk az élőkkel szemben és teszünk ott, ahol még tehetünk és nem vétünk ott, ahol a kisértés arra megvan.

Az a sok virágdisz, az a sok égő gyertya, amit a szegény elhunytak emlékének adózunk, mind-mind mennyi pénzbe kerül. Ha a hatóság tilalma alapján ezeket az összegeket nem tehetjük le a kegyelet oltárára

Kitartunk mindhalálig . . .

Harsan a kürt riadóra
Uj ellenség tört reánk,
De megvédi honfikarunk,
Ezeréves szép hazánk!

Ti öreg zordon Kárpátok
Hisz ti vagytok a tanuk,
Mint kaszál a sötét halál,
De azért sem hátrálunk.

Kitartunk mi mindhalálig
Őrizve hazánk falát.
Mert az ellen tetemünkön,
Keresztül törhet csak át.

Megvédjük az ősi földet,
Apáinknak birtokát,
Meg a Kárpát égbenyuló.
Büszkén kéklő hegyormát.

Hadd mondhassa el a világ
Hogy a magyar nem gyáva,
Hazájáért minden percben,
Vigan megy a halálba.

Mert az ellen milliói
Egyre törhetnek reánk,
Megvéd téged honszerelmünk
Ezeréves szép hazánk!

CSAJBÓK LIDIKE.

A szülei ház és az iskola.

Igy egymás mellé állitva ezek a testvérfogalmak egészen jól összeférnek — a papiroson. Mint Péter és Pál a naptárban. A valóság gyakran mutatja elszomoritó képét és kárhozatos következményeit meddő és oktalan viszálykodásuknak. A szülei ház haraggal tekint az iskolára ugyan nem — az leveszi terhe egy részét a válláról és elfoglalja a gyereket, akivel otthon nem lehet birni, — de a tanitóra. A tanitóra, aki a gyereket szertelen követelésekkel gyötri, a családi élet individuális föltételeivel és körülményeivel nem számol és zordon szigoruságával, természetesen a legtöbbször »igazságtalanságával« bajt, szomoruságot, sőt anyagi kárt is okoz a szüléknek.

Viszont az iskola embere is panaszkodik a szülékre, hogy nem-támogatják nehéz munkájában, hogy nem értik meg törekvéseit, hogy az éretlen gyermek előtt meggondolatlanul kiejtett kritikájukkal rontják tekintélyét.

Végehossza nincs az örökös torzsalkodásnak, amelyből haszna nem lehet senkinek, kára mind a háromnak: a tanulónak, a szüleinek, a tanitónak egyaránt.

Az elmélet és az iskolaigazgatás rengeteg sok elmemunkát és jóindulatot tékozolt már arra, hogy ezt a rákfenét kiirtsa. Nagy tisztelettel mind a kettő iránt, mégis kénytelenek vagyunk megállapitani, hogy táradozásunk eddig meglehetősen gyümölcstelen volt. Miért? Szerény nézetünk szerint azért, mert ezt a problémát sem tudományosan általánosító theoriával, sem rendeletekkel nem lehet megoldani. Egyedül csak az értelem és érzés, a helyes tapintat és az ügyhöz való lelkes ragaszkodás teljes harmóniájával.

Ha nincs nevelés, amely mélyreható és maradandó értékü lehetne a kellő individualizálás nélkül: még kevésbbé lehetséges az iskola és a szülei ház egyetértő összhangját megteremteni egyéni eljárás, minden egyes eset külön mérlegelése, kezelése és okos elintézése nélkül.

Természetes, hogy ezt az összetalálkozást két oldalról kell egyszerre kezdeni, ahogy az alagut furását is a két végső pontján kezdik, hogy aztán a mű sikeres befejezéséül a két furógép találkozzék, A szülei háznak és az iskolának is egyszerre kellene megkezdenie a kölcsönös közlekedést. Itt azonban számolni kell azzal, hogy a tanitó rá van nevelva, edzve a rendszeres, okszerü, céltudatos gondolkodásra; hogy az iskola emberei homogén, egy képzettségü, azonos ideológián nevelt testületet alkotnak. Ellenben a szülék sem megszervezve az iskolához való vonatkozásukban nincsenek, sem ilyen szervezetbe éppen tanultságuk, müveltségük, foglalkozásuk, gazdasági helyzetük nagy különbözősége folytán össze sem hozhatók. A szülei értekezlet együvé hozza őket, de csak egy-két órára. Ebben az időben a tömegpszichologia törvénye szerint támadnak közös érzéseik, szenvedélyeik, vágyaik, talán — amennyire pszichológiai tömegnél ilyenről szó lehet — eszméik is. De mindezek muló életüek, az értekezlet széjjeloszlásával véget érnek. Abban bizakodni, hogy az értekezleten fölvetett eszmék megtartják, sőt a gyakorlatban tettre is váltják hatásukat, merő önáltatás volna.

Nyilvánvaló, hogy a tanitónak a hatás más eszközét kell keresnie. Hogy megmondjuk nyiltan és fentartás nélkül, amit gondolunk: nemcsak tanitványait, hanem a tanitványok szüleit is nevelnie kell és pedig éppoly egyénenkint, ahogy a gyermekeket neveli.

Mondanunk sem kell, hogy ez a szülőnevelés a tanitói munkának nehezebbik és nem kevésbbé fontos része. Már megkezdésénél hatalmas technikai akadály áll utunkba. Mert ugyebár természetes, hogy ez a nevelés csak közvetlen lehet? A gyermek közvetitésével, irásbeli vagy szóbeli üzenet utján való ráhatás értéke egyenlő a semmivel. Csak a négyszemközt való, tüzetes, minden részletre kiterjeszkedő beszélgetéstől várhatunk sikert. Már pedig az esetek tulnyomó többségében a szülők elfoglaltsága vagy egészen lehetetlenné teszi az ilyen hosszas tárgyalást, vagy legalább is nagyon ritkán ad alkalmat rá, és ezzel a két tényező érintkezésének föltétlenül szükséges állandóságát akadályozza meg.

(Folyt. köv.)

---

fontoljuk meg, hogy a mostani borzalommal teljes nyomoruságos időkben hány élő mártir kálváriáját tehetnénk ez összegek adományozasa által kevésbbé tövisessé.

Nem lehet melegebb ohajunk, mint hogy a fájó gyászban vérző sok-sok nemes szív meghallja a Temesmegyében gyilkossá lett 13 éves kis leány szemrehányó szavait, amelyekkel a csendőrök előtt köréje gyült rokonságnak végtelen keserüséggel azt felelte, hogy:

»Ugy-e, most tudtok itt jajgatni, siránkozni, de amikor még élt a három testvérem és négyen kinlódtunk nyomorogva, egyiketek se jött hozzánk, siránkozás helyett segiteni, istápolni bennünket.«

Egy egész szociális vádbeszéd foglaltatik ezekben a szavakban. Azokat tovább kiszinezni igazán nem kell. Bizunk az isteni gondviselésben, hogy amint sokszor egy egész parányi kavics válik pusztitó lavinák magjává, ugy a 13 éves kis leány vádló szavai a karitativ könyörületességnek uj áradatait fogják kifakasztani, amelyeknek nyomán a sirokról elmaradó mécsesek helyett a nyomortól megváltott sok-sok apró gyermek szemecskéiben kigyulladó örömfény fogja a jobb hazába költözöttek emlékét ragyogóbbá tenni. *R—r*

Az uj ev. püspök beiktatása.

Megirtuk, hogy Kapi Béla, az uj ev. püspököt a jövő hóban fogják beiktatni Szombathelyen, hol tudvalevőleg előbb lelkésszé, választották meg. Az ünnepélyes beiktatás az ev. egyházkerület legutóbb hozott határozata értelmében december 14-én lesz. Ezt megelőzőleg az egyházkerület dec. 13-án rendkivüli közgyülést tart, melyre a meghivókat már kibocsátották s azokra a következő sorrend állapittatott meg:

A közgyülés tanácskozásait megkezdi a szombathelyi ev. templomban dec. 13-án délután 5 órakor és december 14-én délelőtt 10 órakor folytatja a püspökbeiktatási ünnepéllyel.

Dec. 23-án délután 4 órakor előértekezlet, 5 órakor a rendkivüli közgyülés kezdete, mely alkalommal

1. Oltári imádságot mond és szentirási szakaszt olvas Madár Mátyás egyházkerületi aljegyző.

2. A közgyülés megalakulása és a jegyzőkönyvet hitelesitő bizottság megválasztása.

3. Az egyházkerületi pénzügyi bizottság jelentése.

4. A rendkivüli közgyülés felfüggesztése.

December 14-én délelőtt 10 órakor a rendkivüli közgyülés ujból megnyilik egyházi énekkel és imádsággal, mondja Németh Pál esperes.

5. A püspökválasztó szavazatszedő bizottság jegyzőkönyvének bejelentése.

6. A megválasztott uj püspöknek küldöttségileg való meghivása.

7. Az uj püspök beiktatása.

a) Az uj püspöknek Varga Gyula esperes kiszolgáltatja az uri szent vacsorát.

b) Az egyházi énekkar éneke.

c) Scholtz Gusztáv bányakerületi püspök püspökbeiktató beszéde.

d) Az uj püspök hivatali eskütétele.

e) Az uj püspököt megáldják a beiktató püspök és az esperesek.

f) Az uj püspök imádsága és áldása az oltár előtt.

g) Az egyházkerületi felügyelő üdvözli az uj püspököt.

h) Az uj püspök székfoglaló beszéde.

i) Üdvözlő beszédek.

8. A püspökbeiktatásnak jegyzőkönyvbe vétele.

9. Határozat kimondása, hogy a megválasztott püspök hivatalbalépéséről értesitessék a magyar kormány, az egyet. egyházi felügyelő és a testvér egyházkerületek.

10. Jövő évi rendes közgyülés helyének kitüzése.

11. A közgyülésnek bezárása a püspök imádságával.

A nagytiszteletü esperes urakat felkérjük, sziveskedjenek az egyházmegyék részéről kiküldött kerületi képviselőket felhivni arra, hogy leveleiket, illetve a választó jegyzőkönyvi kivonatokat adják be a gyülés előtt — lehetőleg az előértekezleten — az egyházkerületi főjegyzőnek.

A rendkivüli gyülésen résztvevőket kérjük, hogy ezen szándékukat sziveskedjenek a szombathelyi ev. lelkészi hivatallal előzetesen közölni.

A küldöttségeket felkérjük, hogy esetleges üdvözlő szándékukat méltóztassanak az ünnepélyt megelőző napon a rendező-bizottságnál bejelenteni. A lelkész urakat pedig arra kérjük, hogy az ünnepélyen Luther-köntösben jelenjenek meg.

Isten áldását kérve egyházunkra.

Kemenessömjén és Pápa, 1916. évi november hó 11-én.

Dr. Berzsenyi Jenő egyházk. felügyelő. *Gyurátz Ferenc* ev. püspök.

Keresek megvételre egy **pianinót.** Cim a kiadóhivatalban.

Felhivás!

A Vöröskereszt Egyesület czelldömölki fiókjának elnöksége tisztelettel felkéri a nagyközönséget, hogy a helybeli Vöröskereszt Kórházban ápolt sebesült és beteg katonáink részére rendezendő „karácsonyi ünnepély“ céljaira, akár pénzbeli-, akár természetbeli adományát f. évi december hó 18-ig *Takách Mártonné urnőnél, mint egyesületünk elnöknőjénél* beadni szives kedjék. Adakozzunk a nemes célra s tegyük kellemessé sokat szenvedett katonáinknak a szeretet ünnepét!

Külön gyüjtést az egyesület ezen célra nem rendez.

A Vöröskereszt Egyesület czelldömölki fiókjának elnöksége.

HIREK.

A király halálára.

1916. nov. 21.

Lehullott koronád, édes, jó királyunk,
Zokogásba ful most mélységes fájdalmunk.
Nem doboghat értünk atyai jó szived;
Elköltöztél tőlünk, itt hagyva hü néped.

Sirva összetesszük remegő kezünket,
Isten, hozzád küldjük buzgó kérésünket:
Adj neki nyugalmat, örök boldogságot,
S lássa, mit óhajtott, a szép menyországot!

Te meg, édes atyánk, meghalt jó királyunk,
Szelid szemeidet ne fordits el rólunk;
Magyar szentjeink közt könyörögj miértünk,
Kérleld meg az Urat, muljék szenvedésünk!

És mi megfogadjuk oltár zsámolyánál:
Emléked élni fog minden jó magyarnál!
Leld fönnt örömödet hü magyar népedben,
Akaratod szerint lezsünk ez életben!

BARABÁS ERNŐ.

A megye képviselői a király temetésén. A vármegyét a király temetésén Békássy István dr. főispán és Herbst Géza alispán képviselték, akik csütörtökön este tértek vissza Wienből Szombathelyre.

Gyászistentiszteletek. Ő felsége I. Ferenc József elhunyt királyunk temetése napján, csütörtökön, délelőtt 9 órakor a helybeli apátsági plébánia-templomban Hollósi Rupert apát fényes segédlettel ünnepélyes gyászmisét celebrált, melyen megjelentek az összes hivatalok és tanulóifjuság tanitóik vezetése alatt. A szertartás végén a Himnuszt énekelték. — A czelldömölki orth. izr. hitközség templomában Grünberger Ábrahám rabbi megható gyászimát mondott, a szószéken pedig ragyogó ékesszólással emlékezett meg jó királyunk kimagasló erényeiről, különösen hangsulyozván, hogy mily sokat köszönhet neki a hazai zsidóság. — Ugyanezen napon a járás valamennyi templomában (felekezeti különbség nélkül) tartottak gyász-istentiszteleteket s kegyelettel emlékeztek meg elhunyt jóságos királyunkról. E napon az iskolákban is voltak gyászünnepélyek, utána pedig szünet.

Elismerés. A hadikölcsönök jegyzése körül kifejtett fáradozásokért a pénzügyminiszter Varga Gyula vönöcki ev. esperest és Szabó István kemenesmagasi ev. lelkészt elismerő oklevéllel tüntette ki.

Hymen. Klein Jakab helybeli földbirtokos kedves és szeretetreméltó leányát, Jolánkát, eljegyezte Weisz Gyula dr. magyaróvári orvos.

A jövő évi esküdtek. Szombathelyen kisorsolták a kir. törvényszéknél 1917. évben szolgálatot teljesitők névsorát. Köztük találjuk Brrecz Lajos, Bisitzki Ödön, Gróf Károly, Horváth Károly, Huchthausen Ede czelldömölki —, Horváth János és Jaszovszky György jánosházai lakosok nevét.

A király temetése napján délután 1 órától 5 óráig — hatósági intézkedésre — az üzletek zárva voltak.

Halálozás. Palovits József helybeli zálogháztulajdonos neje hosszu és sulyos szenvedések között november hó 27-én este elhunyt. November 29-én délután végbement temetésén nagyszámu résztvevő jelent meg s kisérték utolsó utjára az elhunyt uriasszonyt.

Tilos az ozsonna-kávé. Az országos Közélelmezési Hivatal egész Magyarország területére betiltotta az ozsonna-kávét naponkint délután 3 órától esti 8 óráig. Ez a rendelkezés ugyan egyelőre csak a kavémérésekre vendéglőkre és szállodákra vonatkozik, de valószinüleg követni fogja az általánositás. És ez igazán nagyszerü volna, mert igy talán megcsappannának a — pletykák. Oh, szegény *kávénénikék!* . . .

Katonák karácsonyára adakoztak: Özv. Balassa Jenőné 10 kor., Hollósi Rupert 50 kor., Apátság 30 kor., Berzsenyi Dezső 30 kor., dr. Király János 20 kor., Pfeiffer Ottó 200 kor., Deuts Gyuláné 20 kor., Takács Márton 10 kor., Heimler testvérek 2 kg. kávé, $^1/_2$ kg. tea, 3 kg. mák, 3 kg. franckkávé, $1^1/_2$ liter rum, 1 üveg cognac.

Helyreigazitás. Mult számunkban — téves információ alapján — »Házi szarka« cim alatt közölt hir helyreigazitásra szorul; amennyiben nem Röh Pál üzletéből emelődött el és nem az ő cselédje utján a füszer stb. nemü portéka, hanem özv. Gayer Gyuláné cselédje lopta meg asszonyát, kinek kertjében meg is találták a lopott holmit.

Havonkénti adományok. A czelldömölki hadbavonultak családjainak gyámolitására havonként adakozók *november* havi adományai: özv. Szőgyény-Marich Ferencné Gorcey grófnő 40 K, Klein Testvérek, Szabó Károly 25—25 K, Scheiber Zsigmond dr. 20 K, Pletnits Ferenc dr., Klein Vilmosné, Deutsch Gyuláné, Horváth József 10—10 K, Bures Richárd 6 K, özv. Balassa Jenőné, Szőgyény-Marich Mária, Szőgyény-Marich Paula, Honig Sámuel, Takách Mártonné, Wallenstein Károlyné 5—5 K, Huchthausen Edéné, Németh Markus 4—4 K, Schmid Kuni, Marton Izidor 3—3 K, Róth Mór, Mersich Jenő, özv. Hofhauser Sándorné, Stern József 2—2 koronát, Stettka Tici, Steiner Lajos, Csillag Sándor, Wittmann Adolfné, Weisz Ignác, Somogyi Aladárné 1—1 K, Guttmann Adolfné, Fischer Fülöpné, Stern Éliás 50—50 f., Szente Jenőné, özv. Grosz Henrikné, Bass Vilmosné 40—40 fill. Összesen 211 korona 70 fillér. — A járásból hadbavonultak családjai részére a Kemenesaljai Takarékpénztár és Hitelbank havonként 100—100 koronát adományoz.

Kitartunk mindhalálig . . .

Harsan a kürt riadóra
Uj ellenség tört reánk,
De megvédi honfikarunk,
Ezeréves szép hazánk!

Ti öreg zordon Kárpátok
Hisz ti vagytok a tanuk,
Mint kaszál a sötét halál,
De azért sem hátrálunk.

Kitartunk mi mindhalálig
Őrizve hazánk falát.
Mert az ellen tetemünkön,
Keresztül törhet csak át.

Megvédjük az ősi földet,
Apáinknak birtokát,
Meg a Kárpát égbenyuló.
Büszkén kéklő hegyormát.

Hadd mondhassa el a világ
Hogy a magyar nem gyáva,
Hazájáért minden percben,
Vigan megy a halálba.

Mert az ellen milliói
Egyre törhetnek reánk,
Megvéd téged honszerelmünk
Ezeréves szép hazánk!

GSAJBÓK LIDIKE.

A szülei ház és az iskola.

Igy egymás mellé állitva ezek a testvérfogalmak egészen jól összeférnek — a papiroson. Mint Péter és Pál a naptárban. A valóság gyakran mutatja elszomoritó képét és kárhozatos következményeit meddő és oktalan viszálykodásuknak. A szülei ház haraggal tekint az iskolára ugyan nem — az leveszi terhe egy részét a válláról és elfoglalja a gyereket, akivel otthon nem lehet birni, — de a tanitóra. A tanitóra, aki a gyereket szertelen követelésekkel gyötri, a családi élet individuális föltételeivel és körülményeivel nem számol és zordon szigoruságával, természetesen a legtöbbször »igazságtalanságával« bajt, szomoruságot, sőt anyagi kárt is okoz a szüleknek.

Viszont az iskola embere is panaszkodik a szülékre, hogy nem támogatják nehéz munkájában, hogy nem értik meg törekvéseit, hogy az éretlen gyermek előtt meggondolatlanul kiejtett kritikájukkal rontják tekintélyét.

Végehossza nincs az örökös torzsalkodásnak, amelyből haszna nem lehet senkinek, kára mind a háromnak: a tanulónak, a szüleinek, a tanitónak egyaránt.

Az elmélet és az iskolaigazgatás rengeteg sok elmemunkát és jóindulatot tékozolt már arra, hogy ezt a rákfenét kiirtsa. Nagy tisztelettel mind a kettő iránt, mégis kénytelenek vagyunk megállapitani, hogy táradozásunk eddig meglehetősen gyümölcstelen volt. Miért? Szerény nézetünk szerint azért, mert ezt a problémát sem tudományosan általánositó theoriával, sem rendeletekkel nem lehet megoldani. Egyedül csak az értelem és érzés, a helyes tapintat és az ügyhöz való lelkes ragaszkodás teljes harmóniájával.

Ha nincs nevelés, amely mélyreható és maradandó értékü lehetne a kellő individualizálás nélkül: még kevésbbé lehetséges az iskola és a szülei ház egyetértő összhangját megteremteni egyéni eljárás, minden egyes eset külön mérlegelése, kezelése és okos elintézése nélkül.

Természetes, hogy ezt az összetalálkozást két oldalról kell egyszerre kezdeni, ahogy az alagut furását is a két végső pontján kezdik, hogy aztán a mű sikeres befejezéséül a két furógép találkozzék, A szülei háznak és az iskolának is egyszerre kellene megkezdenie a kölcsönös közlekedést. Itt azonban számolni kell azzal, hogy a tanitó rá van nevelva, édzve a rendszeres, okszerü, céltudatos gondolkodásra; hogy az iskola emberei homogén, egy képzettségü, azonos ideológián nevelt testületet alkotnak. Ellenben a szülék sem megszervezve az iskolához való vonatkozásukban nincsenek, sem ilyen szervezetbe éppen tanultságuk, müveltségük, foglalkozásuk, gazdasági helyzetük nagy különbözősége folytán össze sem hozhatók. A szülei értekezlet együvé hozza őket, de csak egy-két órára. Ebben az időben a tömegpszichológia törvénye szerint támadnak közös érzéseik, szenvedélyeik, vágyaik, talán — amennyire pszichológiai tömegnél ilyenről szó lehet — eszméik is. De mindezek muló életüek, az értekezlet széjjeloszlásával véget érnek. Abban bizakodni, hogy az értekezleten fölvetett eszmék megtartják, sőt a gyakorlatban tettre is váltják hatásukat, merő önáltatás volna.

Nyilvánvaló, hogy a tanitónak a hatás más eszközét kell keresnie. Hogy megmondjuk nyiltan és fentartás nélkül, amit gondolunk: nemcsak tanitványait, hanem a tanitványok szüleit is nevelnie kell és pedig éppoly egyénenkint, ahogy a gyermekeket neveli.

Mondanunk sem kell, hogy ez a szülőnevelés a tanitói munkának nehezebbik és nem kevésbbé fontos része. Már megkezdésénél hatalmas technikai akadály áll utunkba. Mert ugyebár természetes, hogy ez a nevelés csak közvetlen lehet? A gyermek közvetitésével, irásbeli vagy szóbeli üzenet utján való ráhatás értéke egyenlő a semmivel. Csak a négyszemközt való, tüzetes, minden részletre kiterjeszkedő beszélgetéstől várhatunk sikert. Már pedig az esetek tulnyomó többségében a szülők elfoglaltsága vagy egészen lehetetlenné teszi az ilyen hosszas tárgyalást, vagy legalább is nagyon ritkán ad alkalmat rá, és ezzel a két tényező érintkezésének föltétlenül szükséges állandóságát akadályozza meg.

(Folyt. köv.)

---

fontoljuk meg, hogy a mostani borzalommal teljes nyomoruságos időkben hány élő mártir kálváriáját tehetnénk ez összegek adományozása által kevésbbé tövisessé.

Nem lehet melegebb ohajunk, mint hogy a fájó gyászban vérző sok-sok nemes szív meghallja a Temesmegyében gyilkossá lett 13 éves kis leány szemrehányó szavait, amelyekkel a csendőrök előtt köréje gyült rokonságnak végtelen keserüséggel azt felelte, hogy:

»Ugy-e, most tudtok itt jajgatni, siránkozni, de amikor még élt a három testvérem és négyen kinlódtunk nyomorogva, egyiketek se jött hozzánk, siránkozás helyett segiteni, istápolni bennünket.«

Egy egész szociális vádbeszéd foglaltatik ezekben a szavakban. Azokat tovább kiszinezni igazán nem kell. Bizunk az isteni gondviselésben, hogy amint sokszor egy egész parányi kavics válik pusztító lavinák magjává, ugy a 13 éves kis leány vádló szavai a karitativ könyörületességnek uj áradatait fogják kifakasztani, amelyeknek nyomán a sirokról elmaradó mécsesek helyett a nyomortól megváltott sok-sok apró gyermek szemecskéiben kigyulladó örömfény fogja a jobb hazába költözöttek emlékét ragyogóbbá tenni. *R—r*

Az uj ev. püspök beiktatása.

Megirtuk, hogy Kapi Béla, az uj ev. püspököt a jövő hóban fogják beiktatni Szombathelyen, hol tudvalevőleg előbb lelkésszé, választották meg. Az ünnepélyes beiktatás az ev. egyházkerület legutóbb hozott határozata értelmében december 14-én lesz. Ezt megelőzőleg az egyházkerület dec. 13-án rendkivüli közgyülést tart, melyre a meghivókat már kibocsátották s azokra a következő sorrend állapittatott meg:

A közgyülés tanácskozásait megkezdi a szombathelyi ev. templomban dec. 13-án délután 5 órakor és december 14-én délelőtt 10 órakor folytatja a püspökbeiktatási ünnepéllyel.

Dec. 23-án délután 4 órakor előértekezlet, 5 órakor a rendkivüli közgyülés kezdete, mely alkalommal

1. Oltári imádságot mond és szentirási szakaszt olvas Madár Mátyás egyházkerületi aljegyző.

2. A közgyülés megalakulása és a jegyzőkönyvet hitelesitő bizottság megválasztása.

3. Az egyházkerületi pénzügyi bizottság jelentése.

4. A rendkivüli közgyülés felfüggesztése.

December 14-én délelőtt 10 órakor a rendkivüli közgyülés ujból megnyilik egyházi énekkel és imádsággal, mondja Németh Pál esperes.

5. A püspökválasztó szavazatszedő bizottság jegyzőkönyvének bejelentése.

6. A megválasztott uj püspöknek küldöttségileg való meghivása.

7. Az uj püspök beiktatása.

a) Az uj püspöknek Varga Gyula esperes kiszolgáltatja az uri szent vacsorát.

b) Az egyházi énekkar éneke.

c) Scheltz Gusztáv bányakerületi püspök püspökbeiktató beszéde.

d) Az uj püspök hivatali eskütétele.

e) Az uj püspököt megáldják a beiktató püspök és az esperesek.

f) Az uj püspök imádsága és áldása az oltár előtt.

g) Az egyházkerületi felügyelő üdvözli az uj püspököt.

h) Az uj püspök székfoglaló beszéde.

i) Üdvözlő beszédek.

8. A püspökbeiktatásnak jegyzőkönyvbe vétele.

9. Határozat kimondása, hogy a megválasztott püspök hivatalbalépéséről értesitessék a magyar kormány, az egyet. egyházi felügyelő és a testvér egyházkerületek.

10. Jövő évi rendes közgyülés helyének kitüzése.

11. A közgyülésnek bezárása a püspök imádságával.

A nagytiszteletü esperes urakat felkérjük, sziveskedjenek az egyházmegyék részéről kiküldött kerületi képviselőket felhivni arra, hogy leveleiket, illetve a választó jegyzőkönyvi kivonatokat adják be a gyülés előtt — lehetőleg az előértekezleten — az egyházkerületi főjegyzőnek.

A rendkivüli gyülésen résztvevőket kérjük, hogy ezen szándékukat szíveskedjenek a szombathelyi ev. lelkészi hivatallal előzetesen közölni.

A küldöttségeket felkérjük, hogy esetleges üdvözlő szándékukat méltóztassanak az ünnepélyt megelőző napon a rendező-bizottságnál bejelenteni. A lelkész urakat pedig arra kérjük, hogy az ünnepélyen Luther-köntösben jelenjenek meg.

Isten áldását kérve egyházunkra.

Kemenessömjén és Pápa, 1916. évi november hó 11-én.

Dr. Berzsenyi Jenő egyházk. felügyelő. *Gyurátz Ferenc* ev. püspök.

Keresek megvételre egy **pianinót.** Cim a kiadóhivatalban.

Felhivás!

A Vöröskereszt Egyesület czelldömölki fiókjának elnöksége tisztelettel felkéri a nagyközönséget, hogy a helybeli Vöröskereszt Kórházban ápolt sebesült és beteg katonáink részére rendezendő „karácsonyi ünnepély“ céljaira, akár pénzbeli-, akár természetbeli adományát f. évi december hó 18-ig *Takách Mártonné urnőnél, mint egyesületünk elnöknőjénél* beadni szíveskedjék. Adakozzunk a nemes célra s legyük kellemessé sokat szenvedett katonáinknak a szeretet ünnepét!

Külön gyüjtést az egyesület ezen célra nem rendez.

A Vöröskereszt Egyesület czelldömölki fiókjának elnöksége.

HIREK.

A király halálára.

1916. nov. 21.

Lehullott koronád, édes, jó királyunk,
Zokogásba ful most mélységes fájdalmunk.
Nem doboghat értünk atyai jó szived,
Elköltöztél tőlünk, itt hagyva hü néped.

Sirva összetesszük remegő kezünket,
Isten, hozzád küldjük buzgó kérésünket:
Adj neki nyugalmat, örök boldogságot,
S lássa, mit óhajtott, a szép menyországot!

Te meg, édes atyánk, meghalt jó királyunk,
Szelid szemeidet ne fordits el rólunk;
Magyar szentjeink közt könyörögj miértünk,
Kérleld meg az Urat, muljék szenvedésünk!

És mi megfogadjuk oltár zsámolyánál:
Emléked élni fog minden jó magyarnál!
Leld fönnt örömödet hü magyar népedben,
Akaratod szerint lezsünk ez életben!

BARABÁS ERNŐ.

A megye képviselői a király temetésén. A vármegyét a király temetésén Békássy István dr. főispán és Herbst Géza alispán képviselték, akik csütörtökön este tértek vissza Wienből Szombathelyre.

Gyászistentisztelet. Ő felsége I. Ferenc József elhunyt királyunk temetése napján, csütörtökön, délelőtt 9 órakor a helybeli apátsági plébánia-templomban Hollósi Rupert apát fényes segédlettel ünnepélyes gyászmisét celebrált, melyen megjelentek az összes hivatalok és tanulóifjuság tanitóik vezetése alatt. A szertartás végén a Himnuszt énekelték. — A czelldömölki orth. izr. hitközség templomában Grünberger Ábrahám rabbi megható gyászimát mondott, a szószéken pedig ragyogó ékesszólással emlékezett meg jó királyunk kimagasló erényeiről, különösen hangsulyozván, hogy mily sokat köszönhet neki a hazai zsidóság. — Ugyanezen napon a járás valamennyi templomában (felekezeti különbség nélkül) tartottak gyász-istentiszteletet s kegyelettel emlékeztek meg elhunyt jóságos királyunkról. E napon az iskolákban is voltak gyászünnepélyek, utána pedig szünet.

Elismerés. A hadikölcsönök jegyzése körül kifejtett fáradozásokért a pénzügyminiszter Varga Gyula vönöcki ev. esperest és Szabó István kemenesmagasi ev. lelkészt elismerő oklevéllel tüntette ki.

Hymen. Klein Jakab helybeli földbirtokos kedves és szeretetreméltó leányát, Jolánkát, eljegyezte Weisz Gyula dr. magyaróvári orvos.

A jövő évi esküdtek. Szombathelyen kisorsolták a kir. törvényszéknél 1917. évben szolgálatot teljesitők névsorát. Köztük találjuk Brecz Lajos, Bisitzki Ödön, Gróf Károly, Horváth Károly, Huchthausen Ede czelldömölki —, Horváth János és Jaszovszky György jánosházai lakosok nevét.

A király temetése napján délután 1 órától 5 óráig — hatósági intézkedésre — az üzletek zárva voltak.

Halálozás. Palovits József helybeli zálogháztulajdonos neje hosszu és sulyos szenvedések között november hó 27-én este elhunyt. November 29-én délután végbement temetésén nagyszámu résztvevő jelent meg s kisérték utolsó utjára az elhunyt uriasszonyt.

Tilos az ozsonna-kávé. Az országos Közélelmezési Hivatal egész Magyarország területére betiltotta az ozsonna-kávét naponkint délután 3 órától esti 8 óráig. Ez a rendelkezés ugyan egyelőre csak a kávémérésekre vendéglőkre és szállodákra vonatkozik, de valószinüleg követni fogja az általánositás. És ez igazán nagyszerü volna, mert igy talán megcsappannának a — pletykák. Oh, szegény *kávénénikék!* . . .

Katonák karácsonyára adakoztak: Özv. Balassa Jenőné 10 kor., Hollósi Rupert 50 kor., Apátság 30 kor., Berzsenyi Dezső 30 kor., dr. Király János 20 kor., Pfeiffer Ottó 200 kor., Deuts Gyuláné 20 kor., Takács Márton 10 kor., Heimler testvérek 2 kg. kávé, ½ kg. tea, 3 kg. mák, 3 kg. franckkávé, 1½ liter rum, 1 üveg cognac.

Helyreigazitás. Mult számunkban — téves információ alapján — »Házi szarka« cim alatt közölt hir helyreigazitásra szorul; amennyiben nem Röh Pál üzletéből emelő dött el és nem az ő cselédje utján a füszer stb. nemü portéka, hanem özv. Gayer Gyuláné cselédje lopta meg asszonyát, kinek kertjében meg is találták a lopott holmit.

Havonkénti adományok. A czelldömölki hadbavonultak családjainak gyámolitására havonként adakozók *november* havi adományai: özv. Szőgyény-Marich Ferencné Gorcey grófnő 40 K. Klein Testvérek, Szabó Károly 25—25 K, Scheiber Zsigmond dr. 20 K, Pletnits Ferenc dr., Klein Vilmosné, Deutsch Gyuláné, Horváth József 10—10 K, Bures Richárd 6 K, özv. Balassa Jenőné, Szőgyény-Marich Mária, Szőgyény-Marich Paula, Honig Sámuel, Takách Mártonné, Wallenstein Károlyné 5—5 K, Huchthausen Edéné, Németh Márkus 4—4 K, Schmid Kuni, Marton Izidor 3—3 K, Róth Mór, Mersich Jenő, özv. Hofhauser Sándorné, Stern József 2—2 koronát, Stettka Tici, Steiner Lajos, Csillag Sándor, Wittmann Adolfné, Weisz Ignác, Somogyi Aladárné 1—1 K, Guttmann Adolfné, Fischer Fülöpné, Stern Éliás 50—50 f., Szente Jenőné, özv. Grosz Henrikné, Bass Vilmosné 40—40 fill. Összesen 211 korona 70 fillér. — A járásból hadbavonultak családjai részére a Kemenesaljai Takarékpénztár és Hitelbank havonként 100—100 koronát adományoz.

Országos vásár lesz Czelldömölkön a jövő csütörtökön.

Levél. Czelldömölkön áll szolgálatban egy jóképü vidéki leány, ki a napokban édesatyjának levelet irt ezen kezdettel: Kedves Lies Apám Hála Isten egészséges vagyok harom napig a fejem fájt. magának is hasonlyó tyokat kivánok. . .

Adományok a sebesült katonák részére. A czelldömölki Vöröskereszt-kórhaz vasuti üditő-állomás részére az utóbbi heten a következő adományok érkeztek Gyömörey György (Inta) naponta 2 liter tej, Kaffi Gyula naponta 10 üveg szódaviz, Nagy Sándor nagyb. Hetye 1/2 tinó, Kovács mersei kertész 2 kosár kelkáposzta, Varga N. gépesz 1 drb. kenyér.

Megjelent az uj okmánybélyeg táblázat. Most került forgalomba az e hó elején életbe lépett bélyegilletékre vonatkozó uj táblázat. Tekintettel arra, hogy még az 1917. évi naptárak legnagyobb részében is a régi bélyeg-tarifa szerepel, a nagyközönség sok tévedéstől és birságolástól óvhatja meg magát, ha a szobanforgó ár gyakorlati utmutatást is tartalmazó táblázatot a czelldömölki kir. adóhivatal utján megszerzi. Ára 1 korona.

Burgonyavasarlas. A kormány rendelete kimondja, hogy a burgonya közvetitő iroda hizomanyosai és ügynökei burgonyát te[illegible]adas céljara a maguk részére nem vasarolhatnak és az irodához eladás végetbe[illegible]entett burgonyakészletek eladásának közt vételeket kizárólag az iroda utasitasához kép[illegible]st végezhetik.

Megvizsgalják az utipodgyaszt. A hivatalos lap közölte Kürthy baro rendeletét, amely szerint megvizsgálás alá esnek mindazok az utipodgyászdarabok, — ideértve a katonai személyek által menetlevél, nyilt parancs vagy más egyéb utazási igazolvány alapján utipodgyászként feladott küldeményeket, — amelyek a magyar szent korona országainak területén kivül fekvő helyekre és az ország belterületén levő jelentékenyebb helyekre adatnak fel.

Miniszteri rendelet a cukor szallitasarol. A 3532. M. E. rendelet intézkedik arról, hogy cukrot 1916. november 15-től fogva csak szállitási igazolvánnyal lehet szállitani. — Azokra a cukormennyiségekre, melyek a törvényhatóság területén kerülnek fel és leadásra, a felado vasuti-állomás helyére illetékes elsőfoku közigazgatási hatóság, a törvényhatóság területén kivül eső helyekre pedig a szállitási igazolványt kizárólag a cukorközpont adja ki.

A lakbéruzsora ellen adott ki az igazságügyminiszter rendeletet, mely szerint Szombathelyen a lakások és ezekkel együtt bérelt helyiségeknek bérét, amelyeknek évi bérösszege a 3200 koronát, más vasmegyei vidéki városban és községekben pedig a 2500 koronát meg nem haladja, további rendelkezésig nem lehet magasabb összegre emelni, mint az a legmagasabb összeg, amelyet az illető lakó 1914. február 1. és 1916. november 1. között valamely időszakban fizetett. Ennél magasabb bérösszeget nem lehet sem a jelenlegi, sem a következő uj bérlővel szemben megszabni. Ez a tilalom érvényben van a bérleti és bérfizetési időszakokra való minden tekintet nélkül az évi, félévi, negyedévi, havi és heti lakásokra is.

Személyforgalomkorlátozás. A cs. és kir. központi szállitást vezetőség kenytelen az illetékes vasuti központi hivatalokkal egyetértően korlátozást elrendeli a személyforgalomban, hogy az ilyen modon nyert szállitóeszközök segitségével az ősz utojan fokozódó, az idén a megszokottnál is nagyobb arányban megnövekedő élelmiszerforgalmat lebonyolithassa. Ez az elharithatatlan intézkedés, amelyet a népnek élelmiszerrel való ellátása és a legfontosabb szükségleti cikkek szállitása elkerülhetetlenné tett, csak a föltétlenül szükséges időpontig marad érvényben. Más utazasokat tehat a legközelebbi időben mellőzni kell. A valóban szükseges utakra az ezutan közlekedő vonatok és rendelkezésre álló járóművek is elégségesek. Ajánlatos nagyobb utazas előtt az utazás iránt a pályaudvaron erdeklődni. Éppen ilyen szükséges a pályaudvaron kellő időben való megjelenés és az utipodgyásznak a legszükségesebb mértékre való csökkentése. Akinek megállapitot napon kell utazasanak céljához érnie, helyesen teszi, ha valamivel korábban utazik el kelletenél.

8000 sebesült katona életének megmentése. E napokban tartotta közgyülését a vöröskeresztes kutyakat terjesztő német egyesület vednökének, az oldenburgi nagyhercegnek elnöklése mellett. Képviselve voltak a birodalmi és országos hadügyi miniszteriumok, a hohadiszallas, a rendőrhatóság stb. A háboru kitörésekor mindössze 8 kutyával rendelkezett az egyesület, most pedig a harcteren 2500 kutya van alkalmazva jol iskolázott vezetők mellett. A főherceg saját tapasztalatai után ismertette a kutyak pompás működését és az általuk megmentett katonak számat hozzávetőleg legalább 8000 re becsüli.

Kiadó: Dinkgreve Nándor.

NYILT-TÉR.

E rovatban közlöttekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.)

November hó 27-en Czelldömölkön az Almási-féle vaskereskedésben közönséges, kosarat kötni való drótot vasároltam, 55 dekagramm sulyban, amelyért 2 korona 40 fillér kellett fizetnem, holott ennek ezelőtti értéke 40 fillér volt. Felboszantott, hogy még ily kicsiségnek az ára is ennyire emelkedett; — hat kerdem: a folytonos emelkedésekné nem lesz már megállás?

Kemenesszentmárton, 1916. nov. 27

Kiniczky János
községbiro.

Grand Hotel

ESPLANADE

nagyszálloda **BUDAPEST,** Zsigmond-u. 38—40. szemben a „Lukács-fürdővel."

Közlekedés percenként minden irányban. Megállóhely.

Hónapos szobák egy személyre 120 koronától feljebb. Gőzfütés, hideg- és melegviz. Gyönyörü kilátás a Rózsadombra, ózondus levegő. Rendkivül csendes, nyugalmas, elsőrendü szálloda és berendezés. Uj vezetőség. Átutazó vendégeknek naponként 4 koronától feljebb.

Bokros Károly és Géza.

Eladó
boroshordók:
1 drb. 760 literes
1 drb. 504 „
1 drb. 380 „
1 drb. 364 „
A hordók jókarban vannak, olcsón megszerezhetők.
Cim a kiadóhivatalban.

Kemenesaljai Közg. Hitelbank
Czelldömölkön

jegyzeseket elfogad az V-ik hadikölcsönre.
A legelőnyösebb feltételek.
Hivatalos aláirási hely.
Jegyzési határidő 1916. december 22.
Bővebb felvilágositással szivesen szolgál az intézet.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában, Celldomölk.